

GMINA MIASTO LĘBORK

ROCZNA
ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY MIASTO LĘBORK
ZA 2013 ROK

LĘBORK, KWIECIEŃ 2014 ROK

Spis treści

1. Uwarunkowania formalno – prawne.	3
2. Założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2018.	3
3. Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie.	5
4. Działania Gminy Miasto Lębork związane z wprowadzeniem ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.	6
5. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2013 roku.	9
6. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Lębork w 2013 roku.	10
7. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.	11
8. Osiągnięte poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.	12
9. Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Lębork za okres od 1.07.2013 r. do 31.12.2013 r.	12
10. Liczba mieszkańców.	14
11. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, którzy nie zawarli umowy na korzystanie z usług firmy wpisanej do rejestru działalności regulowanej.	14
12. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami.	15
13. Podsumowanie i wnioski.	15

1. Uwarunkowania formalno – prawne.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399) gminy zobowiązane zostały do wykonywania corocznie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, a także potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Analiza ma również dostarczyć informacji o kosztach poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla tworzenia i doskonalenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Prezentowana analiza obejmuje rok 2013, w którym to system gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie wdrożono od 1 lipca 2013 r., w oparciu o zasady określone w *ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Do końca czerwca 2013 r. właściciele nieruchomości zobowiązani byli do udokumentowania w formie umowy, korzystania z usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych przez przedsiębiorcę, który uzyskał wpis do rejestru działalności regulowanej. System funkcjonował na zasadzie rozliczeń indywidualnych pomiędzy wytwórcą odpadów a odbiorcą (firmą wywozową). Od 1 lipca 2013 r. odbieranie odpadów od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy organizuje gmina.

2. Założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 uwzględnia działania mające na celu utworzenie nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarki odpadami zgodnie z aktualną Polityką Ekologiczną Państwa oraz Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2014. Główne cele, określone w Kpgo 2014 to:

- utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.);

- zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska;
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów;
- utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO).

Przyjęte w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego 2018 cele wynikające z dyrektywy UE powodują, że najbliższe lata to okres intensywnych zmian w dziedzinie odpadów komunalnych w Polsce. Znajduje to odzwierciedlenie w już obowiązującym polskim prawie, m. in. w ustawie *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, której główne zmiany weszły w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.* Ustawa ta ustanowiła jednolite zasady finansowania, odbierania i zagospodarowywania odpadów komunalnych na terenie całego kraju. Wprowadzone zmiany mają na celu utworzenie szczelnego systemu gospodarki odpadami, który poprzez selektywne zbieranie odpadów surowcowych i odpadów ulegających biodegradacji „u źródła” oraz budowę nowoczesnych instalacji do odzysku odpadów, w konsekwencji zagwarantuje znaczące ograniczenie ilości składowanych odpadów.

Zmiany polegają głównie na:

- obligatoryjnym objęciu przez gminy zorganizowanym systemem w zakresie odbierania odpadów komunalnych od wszystkich właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy najpóźniej od 1 lipca 2013 r.
- obowiązku osiągnięcia określonych w art. 3b i art. 3c znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399) odpowiednich poziomów:
 - recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo (do 31 grudnia 2020 r.),
 - recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70 % wagowo (do 31 grudnia 2020 r.),
 - ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:
 - do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,

- do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- organizowaniu przetargów na odbieranie odpadów komunalnych lub na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów, od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy,
- ustanowieniu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w którym selektywne zbieranie obejmować będzie przynajmniej następujące frakcje materiałów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła, opakowań wielomateriałowych,
- tworzeniu punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy,
- podejmowaniu działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi zobowiązuje również podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości do:

- przekazywania odebranych selektywnie zebranych odpadów do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- przekazywania odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
- sporządzania i przekazywania kwartalnych sprawozdań do końca miesiąca następującego po kwartale do gminy.

Podstawowym założeniem funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce jest system rozwiązań regionalnych. Gmina Miasto Lębork zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego została zakwalifikowana do Regionu Północnego, gdzie funkcjonuje instalacja regionalna RIPOK Czarnówko, w której odpady komunalne zagospodarowane są poprzez sortowanie oraz składowanie pozostałości po sortowaniu. Do czasu rozbudowy dla RIPOK Czarnówko wyznaczono instalację zastępczą, zlokalizowaną przy składowisku odpadów komunalnych w Chlewnicy, gm. Potęgowo. Po rozbudowie instalacja w Chlewnicy uzyska status instalacji regionalnej i będzie drugą, obok RIPOK Czarnówko, instalacją regionalną w regionie Północnym.

3. Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie.

Nowelizacją z 2011 r. ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* Gmina Miasto Lębork zobowiązana została do wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami. Jednym z obligatoryjnych etapów była zmiana uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, by dostosować go do

przepisów art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

Regulamin obejmuje następujące zagadnienia:

- wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, dotyczące prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, uprzątnięcia błota, śniegu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, mycia i naprawy pojazdów poza myjniami i warsztatami naprawczymi,
- rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
- wymagania dotyczące utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej,
- wyznaczenie obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

4. Działania Gminy Miasto Lębork związane z wprowadzeniem ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W celu wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi Rada Miejska w Lęborku 21 grudnia 2012 r. podjęła uchwały :

- ✓ w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oraz ustalenia stawki tej opłaty,
- ✓ w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- ✓ w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- ✓ w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczonych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- ✓ w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Lębork.

Nowy system w Gminie Miasto Lębork obejmuje właścicieli nieruchomości zamieszkałych – na mocy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Rada Miejska nie podjęła uchwały w sprawie objęcia systemem właścicieli nieruchomości niezamieszkałych. Oznacza to, że instytucje, firmy i inne podmioty prowadzące działalność na terenie Lęborka, w zakresie korzystania z usług odbierania odpadów komunalnych powstających w nieruchomości zobowiązani są do posiadania umowy z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej.

Pierwszy przetarg na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości został przeprowadzony zgodnie z obowiązującymi zasadami i terminami. Umowę podpisano w dniu 12.06.2013 r. z **Konsorcjum firm: REMONDIS Sp. z o.o.**, z siedzibą w Warszawie przy ul. Zawodzie 16, 02-981 Warszawa, Oddział w Lęborku, ul. Kossaka 91-95, 84-300 Lębork i **Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „AGORA -1” Sp. z o.o.**, ul. Kossaka 81, 84-300 Lębork, na okres 1,5 roku tj. do 31 grudnia 2014 r.

Obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki do zbiórki odpadów komunalnych, ciąży na właścicielu nieruchomości, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 poz.1399).

W ramach opłaty właściciele nieruchomości jednorodzinnych zostali wyposażeni w żółte, zielone i brązowe worki na odpady zbierane selektywnie, w ilościach wynikających z Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Lębork. Za zaopatrzenie w worki odpowiada Wykonawca w ramach świadczonej usługi.

Pojemniki typu „Dzwon” Gmina wydzierżawiła w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” w Czarnówku i oddała w zarządzanie Wykonawcy, co pozwoliło na ustawienie 79 punktów selektywnej zbiórki w mieście. Pojemniki te ustawiane są jako tzw. „gniazda segregacji odpadów”. Gniazda służą mieszkańcom budynków wielorodzinnych i są rozmieszczone w pobliżu budynków wielorodzinnych. Poszczególne gniazda nie są przypisane do konkretnych budynków, więc korzystanie z nich przez mieszkańców jest dowolne. By zwiększyć ilość punktów, Gmina dodatkowo zakupiła 10 zestawów dzwonów żółtych i zielonych. Łącznie w mieście funkcjonuje 89 punktów, w których mieszkańcy mogą pozbywać się selektywnie zebranych odpadów.

Selektywna zbiórka polega na wydzieleniu ze strumienia odpadów komunalnych określonych frakcji przez właścicieli nieruchomości, co ułatwia dalsze przetwarzanie odpadów. Frakcje odpadów gromadzonych selektywnie „u źródła”:

- pojemnik /worek/ żółty - papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe, metal,
 - pojemnik /worek/ zielony - szkło,
- zbierane przez cały rok;
- worek brązowy - odpady zielone,

zbierane od kwietnia do listopada.

- odpady wielkogabarytowe i zużyte opony, elektroodpady, odpady niebezpieczne i choinki naturalne,

zbierane w ramach zbiórek okresowych.

W ramach wnoszonej przez mieszkańca opłaty Gmina odbiera każdą ilość zgromadzonych odpadów objętych zbiórką. Odbiór odpadów z nieruchomości oraz miejsc posadowienia dzwónów odbywa się w terminach określonych harmonogramem, który jest na bieżąco aktualizowany i stale udostępniony mieszkańcom na stronie internetowej miasta.

Mieszkańcy, którzy chcą pozbywać się selektywnie zebranych odpadów poza terminami wynikającymi z harmonogramu mogą to uczynić korzystając z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK, który utworzono zgodnie z art.3 ust.2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Gmina Miasto Lębork organizację i prowadzenie PSZOK dla mieszkańców powierzyła **Zakładowi Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o.o.**, z siedzibą w Czarnówku 34, 84-351 Nowa Wieś Lęborska na drodze umowy o świadczenie usług w zakresie organizacji i prowadzenia punktu.

W punkcie odbierane są następujące rodzaje odpadów:

- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe,
- szkło,
- odpady zielone,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- zużyte opony.

Mieszkańcy samodzielnie dostarczają odpady do punktu selektywnej zbiórki, a przyjęcie jest nieodpłatne.

By przełamać istniejące stereotypy, dotyczące interpretacji obowiązku gospodarowania odpadami komunalnymi, była prowadzona szeroko rozumiana kampania informacyjna. Gmina z udziałem swoich pracowników przeprowadziła cykl szkoleń mieszkańców Miasta informując o nowych zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi. Organizowano spotkania z właścicielami nieruchomości, zarządcami, administratorami jak i z innymi zainteresowanymi mieszkańcami, na których starano się wyjaśnić nowy podział obowiązków i zadań w związku z gospodarowaniem odpadami. Działalność informacyjną i edukacyjną prowadzono również za pomocą plakatów, ankiet informacyjnych, ulotek, w których informowano na temat praw i obowiązków właścicieli nieruchomości w związku z obowiązującą ustawą. Do tego celu wykorzystywano też strony internetowe urzędu, lokalną prasę czy imprezy jak np. maraton ekologiczny. Szczęólnego zaangażowania wymagało informowanie mieszkańców o konieczności składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i przeszkolenie jak prawidłowo wypełnić deklarację. Ponadto gmina przygotowała ulotki informujące mieszkańców o zmianach jakie

czekają mieszkańców po wejściu w życie od 1 lipca 2013 r. zmian do *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

Przystąpienie mieszkańców do systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych odbywa się w drodze deklaracji, w których właściciele nieruchomości zamieszkałych deklarują wysokość opłaty jaką będą wносить za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez gminę. Dla skutecznej i dogodnej obsługi mieszkańców, przy MZGK utworzono dział zajmujący się przyjmowaniem deklaracji oraz rejestrowaniem wnoszonych opłat. Tam prowadzona jest też aktualizacja list mieszkańców w zabudowie wielo i jednorodzinnej.

5. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2013 roku.

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach). Instalacja w Czarnówku, do której trafiają wszystkie odpady zmieszane z Gminy Miasto Lębork zagospodarowuje odpady poprzez sortowanie, kompostowanie oraz składowanie pozostałości po sortowaniu.

W Czarnówku, w 2013 r. 8934 Mg zebranych zmieszanych odpadów komunalnych zostało poddanych procesowi R 12, to jest mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu odpadów (MBP).

W procesie sortowania z całej masy wysortowano i przekazano do recyklingu lub przygotowano do ponownego użycia łącznie 383,3 Mg papieru i tektury, opakowań z tworzyw sztucznych, metalu, zmieszanych odpadów opakowaniowych i szkła. Masa ta zgodnie z interpretacją Ministerstwa Środowiska może powiększyć masę selektywnie zebranych odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła i być uwzględniona dla obliczenia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia osiągniętego w roku obliczeniowym.

W dalszym etapie MBP w RIPOK w Czarnówku, powstająca po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych masa, poddana procesowi stabilizacji redukuje się o około 20%. Pozostała masa, która trafia na tym etapie na składowisko, według informacji uzyskanych z Instalacji stanowi 29,9% zebranych zmieszanych odpadów komunalnych, poddanych procesowi R 12. Dzięki temu obliczany *poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania już w roku 2013 osiąga wartości zapewniające poziom z roku 2020*. W instalacji wszystkie selektywnie zebrane w roku 2013 odpady ulegające biodegradacji zostały poddane procesowi recyklingu materiałowego. Odpadów zielonych do składowania na składowisku odpadów nie przekazano w ogóle.

6. **Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Miasto Lębork w 2013 roku.**

Tabela 2 Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych w 2013 roku na terenie Gminy Miasto Lębork.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych i odebranych odpadów komunalnych ogółem (Mg)
200301	Zmieszane odpady komunalne	8977,5
150101	Opakowania z papieru i tektury	17,9
150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	119,4
150105	Opakowania wielomateriałowe	38,9
150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	207,6
150107	Opakowania ze szkła	258,3
200101	Papier i tektura	2,4
200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	12,4
200201	Odpady roślinne ulegające biodegradacji	231,8
200203	Inne nieulegające biodegradacji	345,4
200303	Odpady z czyszczenia ulic i placów	9,0
200307	Odpady wielkogabarytowe	61,8
200399	Komunalne niewymienione w innych podgrupach	4,1
160103	Zużyte opony	3,5
170101	Odpady z betonu i gruz budowlany z rozbiórek	98,0
170107	Zmieszane odpady betonu ,gruz ceglany materiał ceramiczny i inne elementy wyposażenia	91,2
170180	Usunięte tynki tapety i okleiny	20,1
170604	Materiały izolacyjne inne	3,3
170181	Odpady z remontów i przebudowy dróg	9,9
170201	Drewno	1,8
170202	szkło	0,6
170203	Tworzywa sztuczne	1,1
170380	Papa odpadowa	1,9
200135*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające składniki niebezpieczne	0,7
200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123 i 200135*	3,5
200132	Przeterminowane leki inne niż 200131*	0,4
RAZEM		10522,5

W 2013 roku statystyczny mieszkaniec wytwarzał 0,331 Mg odpadów. Faktycznie z terenu Lęborka odebrano 10 522,5 ton odpadów komunalnych. Udział łączny odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w składzie morfologicznym wytwarzanych odpadów na podstawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami wynosił 32,4% co w stosunku do ogólnie zebranej masy powinno dać 3409,3 Mg wybranych frakcji. Masa faktycznie zebrana

selektywnie to 605,6 Mg. Oznacza to, że ciągle jeszcze większość „selektów” trafia do zmieszanych odpadów komunalnych.

7. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Tabela. 1. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2013 odbieranych z terenu gminy.

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
ZAKŁAD ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW „CZYSTA BŁĘKITNA KRAINA” W CZARNÓWKU	200301 (zmieszane odpady komunalne)	43,5	D 5 (składowanie)
	19 12 12 (pozostałości z sortowania przeznaczone do składowania)	2671,3	D 5 (składowanie)
	200201 (odpady zielone ulegające biodegradacji)	0	D 5 (składowanie)

Z tabeli wynika, że w Czarnówku jedynie 43,5 Mg zmieszanych odpadów komunalnych trafiło do składowania, odpady zielone nie trafiły na składowisko w ogóle, a masa pozostała po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu, przeznaczona do składowania stanowi 29,9 % masy zmieszanych odpadów komunalnych poddanych sortowaniu.

8. Osiągnięte poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z danymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 676), w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wymagany na 2013 r. wynosi 75%, a po 16 lipca 50%, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Obliczony wzorem poziom osiągnięty **przez Gminę w roku 2013 wynosi 25,1%**. Oznacza, że Gmina wywiązała się z obowiązku narzuconego przedmiotowym rozporządzeniem w tym zakresie.

Realizując wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645) Gmina Miasto Lębork prowadziła selektywną zbiórkę wybranych frakcji u źródła. Odpady te były zagospodarowywane w specjalistycznych instalacjach, a z całej masy przekazano do ponownego użycia czy poddano recyklingowi łącznie 788 Mg papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła. Dzięki temu **osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia** papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, obliczony łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych **wyniósł 21,4%**. Minimalny, wymagany rozporządzeniem poziom w roku 2013 to 12%, co oznacza, że Gmina wywiązała się z obowiązku narzuconego przedmiotowym rozporządzeniem w tym zakresie.

Odpady budowlane i rozbiórkowe zebrane z gospodarstw domowych to 201,9 Mg. Do odzysku przekazano 190,9 Mg z tych odpadów dzięki czemu Gmina Miasto Lębork w roku 2013 **osiągnęła** poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne **odpadów budowlanych i rozbiórkowych 97,2%**. Minimalny, wymagany rozporządzeniem poziom w roku 2013 to 36%, co oznacza, że Gmina wywiązała się z obowiązku narzuconego przedmiotowym rozporządzeniem w tym zakresie.

9. Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Miasto Lębork za okres od 1.07.2013 r. do 31.12.2013 r.

Podstawą naliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami jest zadeklarowany przez właściciela nieruchomości sposób prowadzenia zbiórki odpadów komunalnych.

Na 31.12.2013 r. złożonych zostało **3178 deklaracji** z nieruchomości jedno i wielorodzinnych .

Osoby, które zadeklarowały zbiórkę odpadów w sposób selektywny:

Zabudowa jednorodzinna	6800
Zabudowa wielorodzinna	21642

Osoby, które zadeklarowały zbiórkę odpadów bez segregacji:

Zabudowa jednorodzinna	924
Zabudowa wielorodzinna	41
Ogółem liczba osób objętych systemem	<u>29407</u>

Przypis na podstawie złożonych deklaracji przez mieszkańców Gminy Miasto Lębork w 6-cio miesięcznym okresie rozliczeniowym od 01.07.2013 r. do 31.12.2013 r. wyniósł:

wg stanu na 31.12.2013 r. - **1 539 602,50 zł**

wpłaty dokonane - **1 501 126,52 zł**

Różnica z tyt. Opłat należnych i dokonanych - **- 38 475,98 zł**

Oznacza to, że nie wszyscy mieszkańcy uiszczają opłatę w terminie. Kwota różnicy nie przekłada się wprost na wartość zaległości, gdyż niektórzy mieszkańcy dokonują wpłat z wyprzedzeniem.

Na 31.12. 2013 r. z tytułu opóźnień w płatnościach wystawiono 921 upomnień /wezwań do zapłaty/.

Tabela 3

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami za okres 1.07.2013 r. do 31 grudnia 2013 r.		
Lp.	Elementy składowe kosztów	Kwota (zł)
1.	wynagrodzenie podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości objętych gminnym odbiorem,	1 564 920,00
2.	koszty utworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w ZZO w Czarnówku,	32 999,94
3.	Dzierżawa dzwonów	11 414,40
4.	Kampania informacyjno- edukacyjna	12 008,45
5.	Zakup dzwonów (10 zestawów)	32 351,46
6.	Koszt po stronie MZGK	33 800,06
7.	obsługa administracyjna systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (OŚG),	12 364,73
	koszty razem	1 699 859,04

Z powyższej tabeli wynika, że koszty poniesione w analizowanym okresie były wyższe niż należne wpływy z tytułu opłat o **-160 256,54 zł**. Jest to wynik rozbieżności pomiędzy liczbą

osób zamieszkujących, wykazanych w złożonych w deklaracjach, a przyjętych z ewidencji ludności do kalkulowanej stawki. Różnica to ok. 5000 osób.

10. **Liczba mieszkańców.**

Według ewidencji ludności na 31.12.2013 r. w Gminie Miasto Lębork zamieszkiwało 34 367 mieszkańców. W kalkulacji kosztów przeprowadzonej w 2012 r. (do końca 2012 r. należało podjąć wszystkie niezbędne uchwały związane z nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi) zakładano, że 34.500 osób będzie deklarowało wnoszenie opłaty za gospodarowanie odpadami, gdyż wg stanu na 31.12.2011 r. w Lęborku były zameldowane 34.794 osoby, a wg narodowego spisu powszechnego to 35.789 osób.

Z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w MZGK przez właścicieli nieruchomości wynika, że na dzień 31.12.2013 r. w Lęborku zamieszkiwało 29407 osób. Tak duża różnica znacznie pomniejsza comiesięczne planowane wpływy do budżetu tytułem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Różnica w podanych liczbach może wynikać z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, które ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy, a nadal pozostają wśród osób zameldowanych w gminie. Zadaniem MZGK jest prowadzenie działań mających na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym. Do administratorów budynków zabudowy wielorodzinnej wysyłane są wezwania o udostępnienie wykazu osób zamieszkujących w danym budynku. Jeżeli występuje różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych a wykazanych, a brak jest oświadczeń z poszczególnych mieszkań informujących o przyczynie, mieszkańcy ci są wzywani do złożenia wyjaśnienia.

11. **Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, którzy nie zawarli umowy na korzystanie z usług firmy wpisanej do rejestru działalności regulowanej**

Baza nieruchomości z bezodpływowymi zbiornikami nieczystości ciekłych jest obecnie tworzona przez OŚG. Systematycznie prowadzone są kontrole w takich posesjach. Na chwilę obecną brak jest informacji o właścicielach nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na opróżnianie zbiorników, a pozbywają się z nieruchomości nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych.

Gmina systemem objęła tylko nieruchomości zamieszkałe co oznacza, że instytucje, firmy i inne podmioty prowadzące działalność na terenie Lęborka obowiązane są zawrzeć umowę na odbiór odpadów komunalnych z firmą wpisaną do Rejestru Działalności Regulowanej oraz zapewnić odpowiedni pojemnik. Należy stwierdzić, że w bardzo wielu przypadkach przedsiębiorcy nie mają świadomości obowiązującego przepisu. Jednak na skutek akcji kontrolno-informacyjnej, prowadzonej przez Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Lęborku, firmy działające na terenie Lęborka, które

dotychczas nie podpisały stosownej umowy z firmą wywozową z Rejestru Działalności Regulowanej, czynią to po przeprowadzonej kontroli.

12. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Wszelkie działania inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi powinny zmierzać w kierunku wdrażania rozwiązań usprawniających selektywną zbiórkę odpadów komunalnych. Przedsięwzięciem, które pozwoliłoby na podniesienie poziomu segregacji „u źródła”, a tym samym przyczyniłoby się do zwiększenia ilości wysortowanych frakcji i podniesienia ich wartości dla celów recyklingu jest utworzenie takiej ilości gniazd selektywnej zbiórki, wyposażonych w pojemniki przeznaczone na poszczególne frakcje odpadów, by ich odległość od posesji nie była czynnikiem demotywującym dla mieszkańca. Na koniec roku 2013 w mieście funkcjonowało 89 gniazd selektywnej zbiórki i liczbę tę należy zdecydowanie zagęścić na osiedlach. Szacunkowo utworzenie 120 -130 punktów może przynieść wymierne skutki. Dalszym etapem doskonalenia selektywnej zbiórki byłoby z kolei wydzielenie papieru ze zmieszanych odpadów opakowaniowych w ramach prowadzonej segregacji. Wiązałoby się to jednak z koniecznością zakupu kolejnych 100 pojemników z przeznaczeniem na ten cel.

13. Podsumowanie i wnioski.

Jednym z podstawowych celów realizowanych przez gminę, a przyjętych w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego 2018 jest osiągnięcie określonych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo (do 31 grudnia 2020 r.). W 2013 roku statystyczny mieszkaniec naszej gminy wytwarzał 0,331 Mg odpadów. Faktycznie z terenu Lęborka odebrano 10 522,5 ton odpadów komunalnych. Udział łączny odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w składzie morfologicznym wynosił 32,4% co w stosunku do ogólnie zebranej masy powinno dać 3409,3 Mg wybranych frakcji. Masa faktycznie zebrana selektywnie to 605,6 Mg. Oznacza to, że wysortowano u źródła tylko c.a. 18% z możliwych do zebrania selektów. Poziom recyklingu na rok 2013 został wprawdzie osiągnięty, ale jeżeli masa odpadów zbieranych selektywnie nie zacznie rosnąć to za kilka lat, gdzie zadane parametry zadane są znacznie wyższe, gminę czekają kary. Rozważeniem należy objąć rozszerzenie segregacji o frakcję papieru do odrębnych pojemników. Jednak już teraz wiadomo, że wymagałoby to dodatkowych nakładów inwestycyjnych.

By znacząco poprawić osiągnięte rezultaty w zakresie lepszych parametrów w selektywnej zbiórce należy wzmocnić działania w zakresie szerokiej akcji edukacyjnej wśród naszego społeczeństwa, Bez zmiany nastawienia mieszkańców do obowiązku selektywnej zbiórki nie będzie niestety możliwe osiągnięcie zadanych celów. Efekt mogą przynieść jedynie działania wpływające na podniesienie świadomości, przekonanie, że przy minimalnym własnym wysiłku można tak wiele zmienić.

Zbiórka odpadów z nieruchomości niezamieszkałych to również obszar nadal jeszcze wymagający zmiany w mentalności ich właścicieli. Zbiórka w tych obszarach nie przebiega w wielu przypadkach zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku.

Mając na uwadze, że proces edukacji w nieruchomościach zamieszkałych wymaga jeszcze ogromnego zaangażowania służb gminnych nie wydaje się celowym objęcie systemem na tym etapie wszystkich nieruchomości, również niezamieszkałych.

Zadaniem, które staje się szczególnie pilne jest zweryfikowanie liczby osób faktycznie zamieszkujących w gminie. W stosunku do osób zameldowanych zadeklarowanych jest ponad 5000 mieszkańców mniej. Jeżeli prace weryfikacyjne nie przyniosą efektu, rozważeniu powinna podlegać wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami.

Fakt, że Zakład Zagospodarowania Odpadów CBK w Czarnówku osiąga tak dobre parametry w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, docelowy poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania już dzisiaj jest realizowany przez gminę.